

Ehkäisevän päihdetyön toimielin (EPT)

Aika 30.11.2021, kello 13.00-15.00

Paikka Etäyhteys Teams

Osallistujat

Saila Hohtari, sosiaalipalvelut, pj.	Läsnä
Sanna Kenttälä, kehittämispalvelut, siht.	Läsnä
Marjo Jasu, nuorisopalvelut	Poissa
Leena Koivisto, varajäsen nuorisopalvelut	Läsnä
Kimmo Kouru, liikuntapalvelut	Läsnä klo 13.45 asti
Tiina Laitala, ympäristöterveydenhuolto	Poissa
Kristiina Kuusio, konsernipalvelut	Poissa
Mari Smedberg, Lounais-Suomen poliisilaitos	Poissa
Arja Kumpulainen, vanhuspalvelut	Läsnä klo 14.30 asti
Päivi Kovanen, varajäsen vanhuspalvelut	Poissa
Anna Kuromaa, perhekeskus	Läsnä
Pauliina Parpo, päihdekliniikka	Poissa
Tuija Eskelinen, Rauman kriisikeskus	Poissa
Vahteristo Elisa, varajäsen Rauman kriisikeskus	Läsnä
Jenni Pohjonen, Rauman seurakunta	Poissa
Elisa Lehtinen, työterveyshuolto	Läsnä
Marja Lehtimäki, terveystyöpalvelut	Poissa
Marja Iisakkala, varajäsen terveystyöpalvelut	Poissa
Tanja Nurmi, peruskoulun rehtori	Läsnä
Jari Haarala, Rauman Yrittäjät ry	Poissa
Asiantuntijana lisäksi kutsuttu	
Outi Viitanen, Satasote hanketyöntekijä	Läsnä

Asiat:

1. Edellisen muistion **7.9.2021** läpikäyminen

Linjaus:

Merkittiin tiedoksi

2. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevän päihdetyön ryhmä (Leena Koivisto)

Toimielimessä kuullaan EPT:n ja Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevän päihdetyön ryhmän terveiset

Linjaus:

Nuorisopalveluista Leena Koivisto kertoi, että nuorten mielenterveyspalvelun saatavuus on puhuttanut keväällä ja sen vuoksi työryhmän puheenjohtaja on pyytänyt nuorisovaltuustolta vetoamusta resurssien parantamiseksi. Vetoamus on ilmeisesti lähetetty valiokuntaan käsiteltäväksi.

Lounais-Suomen alueen nuorten elinlokatsaus julkaistiin 9.6. katsaukseen pääsee tutustumaan [aluehallintoviraston nettisivuilla \(avi.f\)](#).

3. EPT:n vuosikellon mukaiset toimet

Vuosikellon mukaiset toimet syksyllä 2021:

- Ehkäisevän päihdetyön viikko eli viikko 45:
-Toimielimessä Keskustellaan, miten ko. viikko näkyi Raumalla
- Vanhempainillat kaikille vuosiluokille:
-Toimielimessä keskustellaan, miten Raumalla on syksyllä vanhempainillat tarkoitus toteuttaa
- Vanhusten viikolla (lokakuu) pidetään esillä ikäihmisten päihteiden käytön nykytilaa ja korostetaan ennakoivaa moniammatillista toimintatapaa.
- Toimielimessä keskustellaan, miten viikkoa toteutettiin Raumalla
- Päihdetilannekysely ja siitä saatavan tiedon hyödyntäminen kuntien ehkäisevän päihdetyön toiminnassa
- Satakunnassa toteutettiin päihdetilannekysely 1.-30.9. Tulevaisuuden sote-keskushanke koordinoi Satakunnan päihdetilannekyselyn vuonna 2021
-Toimielimessä keskustellaan päihdetilannekyselyn vastauksista

Vuosikellon mukaiset toimet talvella 2021:

- Toimielimessä keskustellaan talven 2021 toimista

Linjaus:

Ehkäisevän päihdetyön viikko eli viikko 45:

nuorisotoiminnassa oli ma 8.11. Kuovin avoimessa illassa mukana kokemusasiantuntija. Ti 9.11. Nuorisohjaajat ja etsivät nuorisotyöntekijät kiersivät päivällä Tauno-pakulla Winnovan toimipaikoissa sekä lukiolla. Alkuillasta Tauno kiersi kirjastoauton kierroksella. Taunolla oli tarjolla lämmintä juotavaa ja Bueno Talkin minivisoja. Ke 10.11. Ohjaamolla oli paikalla kokemusasiantuntija. Lapin Työväentalolla oli avoin nuorten ilta. Vanhemmille on tarjolla maksuton webinaari aiheesta Nuoret ja päihteet. To 11.11. Nuorisohjaajat vierailivat Taunon kanssa yläkouluilla. Pe 12.11. Kuovin nuoristalolla oli bilisliiga. Kuovin ja Työväentalon avoimissa illoissa oli tarjolla alkoholittomia mocktaileja, ja ehkäisevä päihdetyö näkyi muutenkin ohjelmassa. Tiloilla oli käytössä kannabis-kortit, YAD:n päihdekortit, päihteisiin liittyvä Kahoot-visa sekä mm. Tarmo-terveyspeli.

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkoston materiaalia, kuten julisteita mitä kannabis on? Julkaistiin Raumalla ehkäisevän päihdetyön viikon aikana ainakin sosiaali- ja terveystoimialan yksiköissä, Katulähetyksessä, Osmosen Talolla sekä lisäksi Mieli ry:n sosiaalisen median päivityksissä tuotu asiaa esiin.

Vanhusten viikko:

Vanhustenviikon tapahtumana oli Vie vanhus ulos- tapahtuma eli Penkkilenkki. Lenkille osallistui arviolta 250 raumalaista eläkeikäistä. Reitille, 3km, oli järjestetty 10 erilaista toiminnallista pistettä, mihin voi osallistua. Penkkien toiminnot edistivät monipuolisesti hyvinvointia, kuten liikuntaa, mielen hyvinvointia ja kulttuurihyvinvointia. Lenkille osallistui myös kotihoidon asiakkaita yhdessä Siskot ja Simot- vapaaehtoisten auttamana.

Rauman kaupungin nettisivuilla julkaistiin ajankohtaisissa uutisissa juttu [Rauman ikääntyneiden moniammatillinen asiakastiimi on tukena arjen haastavissa kohtaamisissa \(Rauma.fi\)](#)

4. Satakunnan päihdetilannekysely 2021

Toimielimessä käydään läpi päihdetilannekyselyn vastaukset Satakunnan ja Rauman osalta sekä keskustellaan, mitä toimenpiteitä mahdollisesti suunnitellaan tai tehdään vastausten pohjalta.

Linjaus:

Suunnittelupäällikkö Sanna Kenttälä kävi päihdetilannekyselyn vastaukset Rauman osalta läpi verraten niitä vuoden 2019 kyselyn vastauksiin. Vuonna 2020 ei kyselyä koronapandemian vuoksi tehty. Todettiin, että mitään suuria muutoksia Raumalla ei vastausten perusteella ole tapahtunut. Päätettiin, että Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevän päihdetyön ryhmässä ja vanhustalouksissa käydään vielä vastaukset läpi ja mietitään, onko kyselyn vastausten perusteella aihetta toimenpiteisiin. Päätettiin, että päihdetilannekyselyn tuloksista ja mahdollisista toimenpiteistä raportoidaan päättäjille hyvinvointikertomuksen yhteydessä alkuvuonna 2022.

5. Selvitys aikuisten sekä lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluista

FCG:n konsultit ovat tehneet Rauman kaupunginhallituksen päätöksen mukaan selvityksen aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluista sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista. Toimielin kuulee selvityksistä.

Linjaus:

Perhekeskuksen päällikkö Anna Kuromaa kertoi lasten ja nuorten sekä sosiaalipalvelujen johtaja Saila Hohtari aikuisten osalta mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvityksestä ja niiden perusteella tehdyistä toimenpiteistä. Yhtenä tärkeänä asiana on turvata lasten ja nuorten oikea aikainen palveluiden saavuus. Toimenpiteinä siihen on muun muassa palkattu kouluille psykiatrisia sairaanhoitajia. Uusiin psykologi- ja kuraattorimitoituksiin valmistaudutaan lisäämällä vakansseja sekä perhekeskukseen, että oppilashuoltoon. Koulukuraattorit ja kouluterveydenhoitajat ovat käyneet nuorten masennusoireisiin kehitetyn IPC- menetelmäkoulutuksen. Kasvatus- ja perheneuvonta on aloitettu Raumalla. Järjestöjen kanssa tehdään hyvää yhteistyötä ja heidän kanssaan tarkennetaan vastuita ja rooleja. Palveluntarpeen arvioinnin tekemistä ja palveluohjausta on kehitetty. Hyvinvointialueen myötä otetaan käyttöön yhteneväiset toimintamallit ja mittarit. Eli tehtyjen ja annettujen palveluiden sekä interventioiden vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan.

6. Ehkäisevän päihdetyön pilotti

Hankevastaava Outi Viitanen ja hanketyöntekijä Tuula Salo-Levonen kertovat Satakunnan rakenneuudistushankkeen EP-pilotista.

Linjaus

Satakunnan Sote Rakenneuudistushankkeen HYTE-osahankkeen esitys Satakunnan alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteista on valmistunut ja esitetty palvelurakennetyöryhmälle 8.11. Palvelurakennetyöryhmä esittää mallia Hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen eli VATEn Toiminnan ja hallinnan jaostolle otettavaksi huomioon Satakunnan hyvinvointialueen järjestämisessä. Työ yhdyspintojen mallintamiseksi jatkuu. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön pilotissa tarkennetaan rakenteiden mallintamista ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön osalta. Tavoitteena ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön yhdyshenkilön/koordinaattorin työ- ja tehtäväkuvan mallintamien. Rauman kaupungin Hyvinvointi ja turvallisuus nettisivuille luodaan Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyön sivu. Alkoholin suurkulutukseen puuttumisen toimintamalli terveyspalveluissa ja sosiaalipalveluissa laajennetaan myös lastensuojeluun ja vammaispalveluihin.

7. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö ovat kunnan lakisäätteistä työtä

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on lähettänyt 1.11.2021 Satakunnan ja Varsinais-Suomen kuntien kunnanhallitukselle / kaupunginhallitukselle osoitetun [ohjauskirjeen](#) koskien Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä ehkäisevää päihdetyötä. Kuntien lisäksi ohjauskirje on lähetetty yhteistoiminta-alueille ja sairaanhoitopiireille.

Linjaus:

Kuntalain (2015/410) mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan keskeinen perustehtävä. Terveystalouden (1326/2010) 11 § ja 12 § velvoittavat kuntia ottamaan huomi-

oon terveys- ja hyvinvointinäkökohdat kunnan kaikissa toiminnoissa. Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskeva laki (523/2015) määrittelee kunnan vastuut ja tehtävät ehkäisevässä päihdetyössä. Terveystieteiden ja ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain ohjauksesta ja valvonnasta vastaavat aluehallintovirastot yhdessä Valviran kanssa.

8. Muut asiat

Linjaus:

Päätettiin, että suunnittelupäällikkö Sanna Kenttälä ottaa yhteyttä Lounais-Suomen poliisilaitoksen edustajaan Mari Smedbergiin ja tarkistaa onko hän edelleen mukana ehkäisevän päihdetyön toimielimen jäsenenä, koska hän ei ole ollut enää mukana kokouksissa. Mikäli hän ei ole enää käytettävissä, pyydetään poliisilaitokselta nimeämään uusi edustaja hänen tilalleen sekä hänelle varajäsen.

Kokouksen jälkeen, saatu tieto, että jatkossa Mia Alanko on Lounais-Suomen poliisilaitokselta varsinainen edustaja ehkäisevän päihdetyön toimielimessä ja Mari Smedberg on hänen varajäsenensä.

9. Seuraavan kokouksen ajankohdan sopiminen

Linjaus:

Päätettiin seuraavan kokouksen ajankohdaksi 8.2.2022 klo 13-15. Alustavasti sovittiin, että kokous pidetään etänä (Teams)